

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

**щодо проекту Закону України
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
використання електронних адрес
(реєстр. № 3860-д від 07.06.2021, н.д. Костін А.Є., Бабій Р.В. та інші)**

Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 14 липня 2021 року (протокол № 80) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

1. Загальна характеристика законопроекту

Основною метою проекту Закону, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є створення сприятливих умов для електронного листування суду із учасниками судового процесу шляхом введення обов'язкової адреси офіційної електронної пошти в ЄДРПОУ для суб'єктів господарювання: юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та шляхом надання можливості іншим учасникам за їх бажанням отримувати документи від суду на власну електронну пошту.

Законопроектом передбачено, що юридичні особи (у тому числі державні органи та органи місцевого самоврядування) та фізичні особи – підприємці в обов'язковому порядку упродовж шести місяців з дня набрання чинності цим законом зобов'язані подати державному реєстратору відомості про свою адресу офіційної електронної пошти в ЄДРПОУ.

Прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії права Європейського Союзу

Проект Закону за предметом правового регулювання охоплюється зобов'язаннями України передбаченими у рамках Розділу III «Юстиція, свобода та безпека» та Глави 14 «Інформаційне суспільство» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС

За результатами правового аналізу доопрацьованого проекту Закону щодо його відповідності *acquis* ЄС та Угоді про асоціацію необхідно повторно зазначити таке.

Відповідно до *статті 14 Угоди про асоціацію*, в рамках співробітництва у сфері юстиції, свободи та безпеки Сторони надають особливого значення утвердженню верховенства права та укріпленню інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів зокрема. Співробітництво буде спрямоване, зокрема, на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, гарантування її незалежності та неупередженості та боротьбу з корупцією. Співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки буде відбуватися на основі принципу поваги до прав людини та основоположних свобод.

Статтею 389 Угоди про асоціацію, передбачено, що Сторони зміцнюють своє співробітництво щодо розвитку інформаційного суспільства на користь приватних осіб і бізнесу через забезпечення загальнодоступності інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та через кращу якість послуг за доступними цінами. Це також полегшить доступ до ринків послуг електронних комунікацій, що сприятиме конкуренції та надходженню інвестицій в цю галузь.

Положення законопроекту щодо змін до статей Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України в частині використання в судових процесах офіційної електронної пошти учасниками узгоджуються з пунктом 37 Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки (Rec CM (2010) 12) – і органи влади, і судді повинні підтримувати ідею використання систем електронного розподілу справ і технологій зв'язку та передачі інформації. Використання таких систем у судах вітається та також узгоджується з положеннями Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій (Rec CM (2001) 3), якими визначено, що сучасні інформаційні технології стали в європейських державах незамінним засобом ефективного управління, зокрема, в сфері здійснення правосуддя, що в такий спосіб сприяє нормальному функціонуванню адміністрування, необхідного для нормального функціонування демократичної держави.

В той же час, у зв'язку з положеннями законопроекту, що відомості про адреси офіційної електронної пошти реєструються в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (зміни до статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб,

фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»), до відкритої частини якого є вільний та безоплатний доступ всіх користувачів мережі Інтернет, з метою уникнення випадків шахрайства та великої кількості небажаних рекламних повідомлень, необхідно звернути увагу на положення пунктів 4.1-4.3 Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо функціональної сумісності інформаційних систем у сфері юстиції (Rec CM (2003) 14), якими, зокрема, визначено, що держави-члени мають впроваджувати функціональну сумісність інформаційних систем у сфері юстиції з повним урахуванням потреби гарантувати безпеку інформації й захист персональних даних, як того вимагають застосовні міжнародні стандарти та норми національного права; та положення пункту 6.2 цих Рекомендацій – Держави-члени водночас мають брати до уваги й запроваджувати відповідні запобіжні заходи з метою забезпечення інформаційної безпеки й захисту персональних даних. З метою уможливлення контролю за використанням інформації, що підлягає особливому захисту, слід запровадити відповідні системи підзвітності.

У відповідності з частиною третьою Додатку 1 Rec CM (2001) 3 – засоби зв'язку з судами й іншими юридичними установами (відділами реєстрації актів тощо) слід якомога більше спростити, застосовуючи новітні технології. Це передбачає, за умови дотримання вимог безпеки й таємниці приватної інформації, зокрема, можливість здійснення подальших процесуальних дій у рамках провадження в середовищі електронного документообігу та можливість одержання інформації про результати провадження в електронній формі.

Також положеннями частини першої статті 13 Директиви 2002/58/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 12 липня 2002 року про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій (Директива про секретність та електронні комунікації), визначено, що використання електронної пошти з метою прямого маркетингу може бути дозволено тільки по відношенню до абонентів, які, зокрема, дали на це свою попередню згоду.

4. Висновок Комітету з питань інтеграції України до ЄС

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання електронних адрес (реєстр. № 3860-д від 07.06.2021, н.д. Костін А.Є., Бабій Р.В. та інші) **не суперечить цілям міжнародно-правових зобов'язань України в сфері європейської інтеграції, але потребує суттєвого доопрацювання в частині протидії шахрайству, захисту інформації та персональних даних для врахування положень Директиви 2002/58/ЄС, Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо функціональної сумісності інформаційних систем у сфері юстиції (Rec CM (2003) 14), Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам**

щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій (Рес СМ (2001) 3).

Голова Комітету

І.О. КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/233748 від 15.07.2021

584770